

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №15 (1/01.2025)

в Україні та світі

Офіційна інформація.

Міністерство охорони здоров'я України оприлюднило для громадського обговорення Проект наказу про внесення змін до календаря профілактичних щеплень в Україні.

Проектом передбачено внесення змін до глав 1, 2, розділу II Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 вересня 2011 року № 595, шляхом викладення їх у новій редакції.

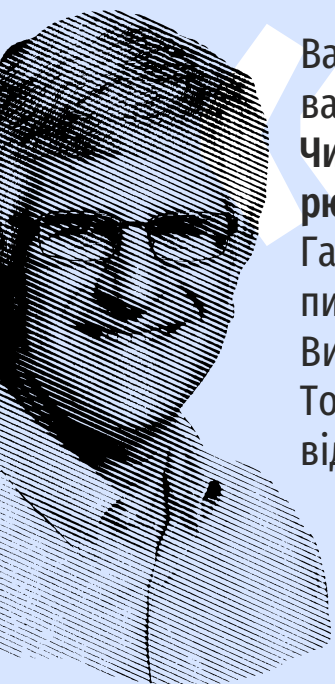
З метою забезпечення вивчення та врахування думки громадськості, на виконання статті 9 Закону України Проект наказу оприлюднено для громадського обговорення. Зауваження та пропозиції у вигляді порівняльної таблиці в МОЗ просять надсилати протягом 30 днів з дати публікації проекту наказу у письмовому або електронному вигляді

Більше [тут](#).

Компетентно.

Ситуацію щодо поширення в Україні метаневмовірусу (HMPV) прокоментував генеральний директор Центру громадського здоров'я, доктор медичних наук *Михайло Росада* в прямому ефірі Суспільне Новини.

Детально [тут](#).

Вакцинація - не просто ваша особиста справа. Чи маєте ви право поширювати заразну хворобу? Гадаю, відповідь на це питання однозначна, - ні. Ви є членом суспільства. Тож поведіться відповідно до цього статусу».

Пол А. Оффіт, педіатр, імунолог, розробник вакцини проти ротавірусної інфекції, директор Центру дослідження вакцин (США).

COVID-19, грип, ГРВІ в Україні та світі.

Центр громадського здоров'я МОЗ України інформує про перебіг епідсезону 2024/2025 грипу та ГРВІ.

За тиждень епідсезону з 30 грудня 2024 року до 5 січня 2025 року в Україні на ГРВІ захворіло 81 694 особи, з них – 43 198 дітей. У порівнянні з попереднім тижнем, за даними рутинного епідеміологічного нагляду, кількість захворілих на ГРВІ зменшилася на 19,7%, із них кількість захворілих дітей зменшилася на 25,2%.

Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно з COVID-19, становить 226,8 на 100 000 населення, що на 53,1% нижче епідпорога, розрахованого для України, та на 19,7% менше аналогічного показника минулого тижня.

За звітний тиждень зареєстровано 295 підтверджених випадків COVID-19. Серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19, зареєстровано один летальний випадок. Померла не мала профілактичних щеплень проти COVID-19 протягом останніх 12 місяців.

Віруси грипу типів А та В визначено в 35 випадках за результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 392 пацієнтів із закладів охорони здоров'я.

Детально [тут](#).

В США можливий новий спалах COVID-19.

Згідно з даними Центрів контролю та профілактики хвороб США (CDC), в країні можливий новий сезонний спалах COVID-19. Однією з можливих причин нової хвилі розповсюдження COVID-19 називають новий субваріант коронавірусу, що отримав назву ХЕС. Хоча, згідно з оцінками фахівців, наявні вакцини здатні ефективно попередити тяжкий перебіг захворювання попри появу нових субваріантів вірусу, рівень охоплення щепленнями проти цієї інфекції в США недостатнім.

Більше [тут](#).

Знання.

Дізнатися про актуальні навчальні заходи з теми імунопрофілактики можна [за посиланням](#).

Новини науки.

Вакцина проти грипу ефективна для попередження тяжкого перебігу грипу в дітей щонайменше на 50%.

Згідно з результатами дослідження «випадок - контроль» в США, було визначено, що ефективність вакцини (*vaccine effectiveness*) проти грипу для попередження тяжкого перебігу захворювання (незалежно від ступеню тяжкості) складає понад 50%.

В ході дослідження було проаналізовано дані 15 728 дітей віком від 6 місяців до 17 років з ГРВІ, що були госпіталізовані або звернулись до відділення невідкладної допомоги в період з 2015 по 2020 роки.

«Вакцинація є одним з найбільш ефективних способів захисту дітей від грипу та його ускладнень, включно з тяжким перебігом та госпіталізацією. Підвищення охоплення щепленнями дитячого населення може знизити захворюваність на грип та, відповідно, кількість візитів до відділень невідкладної допомоги та госпіталізацій в період інтенсивної циркуляції одразу декількох респіраторних вірусів», - зазначають автори дослідження.

Детально [тут](#).

Перше в світі дослідження імуногенності та безпеки вакцини проти віспи мавп для вагітних та дітей до 2 років буде проведено в ДР Конго.

Результати дослідження, можливо, дадуть шанс вакцинуватися проти віспи мавп (*тroph*) вагітним та жінкам, які годують грудьми, а також дітям до 2 років, які мають підвищений ризик ускладнень захворювання, проте поки не можуть отримати щеплення проти нього. Наразі єдину схвалену ВООЗ вакцину проти цієї інфекції дозволено використовувати лише для щеплення підлітків та дорослих.

Країну для проведення дослідження обрано не випадково - Демократична Республіка Конго зіткнулася з масштабним спалахом *тroph* у 2024 році. Всього в ДР Конго та сусідніх країнах було зафіксовано більше 37500 випадків хвороби та 1040 летальних випадків (багато останніх - серед дітей).

Більше [тут](#).

«Гарячі» запитання.

- Мене, як маму, хвилює, що зараз немовлята отримують значно більшу кількість вакцин, ніж раніше. Чи це безпечно?

- Так, це цілком безпечно. Сучасні вакцини є безпечними та ефективними для профілактики інфекційних захворювань, при цьому вони містять значно меншу кількість антигенів (елементів збудників, що викликають імунну відповідь), ніж їхні попередники. Кількість антигенів в усіх разом узятих вакцинах, що вводяться згідно календаря щеплень, набагато менша, ніж кількість антигенів, з якою дитина стикається щодня.

- Чи можна для дитини в якості ревакцинальної дози проти дифтерії та правця в 6 років використовувати вакцини з кашлюковим компонентом АаКДП та АаКДП-М?

- Так, це можливо, проте лише власним коштом батьків дитини.

- Я хочу ревакцинувати дитину в 6 років вакциною з кашлюковим компонентом власним коштом. Яку вакцину обрати: АаКДП чи АаКДП-М (зі зменшеною кількістю антигенів)?

- Якщо мова саме за ревакцинацію проти дифтерії та правця дитини, яка раніше була щеплена з дотриманням календаря щеплень, то обидві вакцини будуть ефективними та можуть бути використані для щеплення.

- Дитина отримала повний курс щеплень 10-валентною вакциною проти пневмококової інфекції, проте все одно часто хворіє на отити. Чи рекомендована в такому випадку додаткова доза 13-валентної пневмококової вакцини?

- Наразі подібні рекомендації в Україні та в світі відсутні. Додаткова доза 13-валентної вакцини не нашкодить, проте доцільність її в цьому випадку під питанням. Варто взяти до уваги, що причини частих отитів можуть бути різними залежно від віку пацієнта та інших факторів, тож ситуація потребує дообстеження дитини.

- В країні, де я зараз проживаю, наразі підліткам рекомендоване введення лише однієї дози вакцини проти інфекції, що зумовлена вірусом папіломи людини, хоча інструкція передбачає введення двох доз. Чому так? Чи причина лише в бажанні зекономити бюджетні кошти?

- В багатьох країнах пріоритет мають місцеві рекомендації з вакцинації, а не інструкції виробників. Така система дозволяє місцевим експертам з імунопрофілактики при формуванні рекомендацій брати до уваги як епідемічну ситуацію в конкретній країні, так і результати «найсвіжіших» досліджень. У випадку вакцинації проти ВПЛ-інфекції деякі країни справді перейшли на однодозову схему введення, оскільки є переконливі дані щодо того, що така схема має добру імуногенність та дозволяє попередити найбільш небезпечні ВПЛ-асоційовані захворювання - зокрема, рак шийки матки - так само ефективно, як і дводозова схема.

Випадки.

Кількість зареєстрованих випадків гепатиту А на Львівщині, зросла вдвічі.

Всередині грудня 2024 року було зафіксовано спалах гепатиту А у селі Волсвин Шептицького району: тоді підтвердили 10 випадків захворювання. На жаль, поширення вірусу продовжилось і станом на 7.01.25 в Шептицькому районі зареєстровано вже 19 випадків гепатиту А, 14 з них – у Волсвині. Серед них – чотири випадки зареєстровані в учнів Лопатинської спеціальної школи.

«13 випадків було виявлено активно в ході дослідження матеріалу від контактних осіб. На стаціонарному лікуванні перебувало 8 осіб, з них четверо виписані. На даний час залишається четверо хворих, з них троє дітей. 11 хворих з безсимптомними формами перебувають під наглядом сімейних лікарів», – розповіла представниця Львівського ОЦКПХ Оксана Сливінська.

Більше [ТУТ](#).

У Вінниці виявили кішку, яка була хворою на сказ та травмувала людину.

«Кішку, яку збила машина, пожаліла та взяла додому місцева жителька. Після чого тварина її подряпала, а вночі померла. Жінка звернулася до фахівців. Після розтину у кішки підтвердився сказ», – розповів директор Вінницького ЦКПХ Ігор Матковський. За його словами, інцидент стався 6 січня. Фахівці Вінницького ОЦКПХ провели подвірні обходи для виявлення людей, які могли отримати поранення від хворої кішки. Всіх, хто міг контактувати з твариною, просять негайно звернутися за медичною допомогою.

Детально [ТУТ](#).

Вакцини в Україні.

Близько 200 тисяч доз вакцин проти COVID-19 та 20 тисяч доз вакцин проти сезонного грипу надійдуть до регіонів України.

Протягом 6–9 січня ДП «Укрвакцина» за дорученням ЦГЗ доставлено вакцини з дотриманням холодового ланцюга до регіональних центрів контролю та профілактики хвороб МОЗ України.

Вакцини від COVID-19 буде доставлено в 17 областей і місто Київ, де є умови для зберігання вакцин при температурі -70°C . За запитом вони також можуть транспортуватися при температурі $+2-8^{\circ}\text{C}$ в інші регіони.

Детально [ТУТ](#).

Зміцнення та підтримка.

Проведено онлайн-опитування щодо ставлення українців до вакцинації.

В кінці 2024 року громадська спілка «Коаліція за вакцинацію» проводила традиційне онлайн-опитування серед мешканців фокусних громад проекту «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я» щодо їхнього ставлення до вакцинації. Це опитування є важливою частиною роботи в рамках проекту, яка проводиться на початку та в кінці кожного етапу діяльності в громадах, щоб оцінити, як вдалося змінити ставлення до вакцин серед місцевих мешканців. Зокрема, респонденти оцінювали власну поінформованість в питаннях імунопрофілактики, свій рівень підтримки вакцинації як методу профілактики хвороб, вказували джерела, яким вони довіряють з питань профілактичних щеплень, а також перераховували питання, які їх хвилюють стосовно цієї теми.

Детально [ТУТ](#).

Представник Чернігівського ОЦКПХ провів просвітницьку зустріч з батьками з питань імунопрофілактики.

Як діяти батькам, коли з різних причин дитина пропустила планову вакцинацію згідно з Національним календарем? Чи можна робити щеплення дітям у розпал епідемічного сезону? Які вакцини використовуються в Україні? На ці та інші питання відповів завідувач відділу імунопрофілактики Чернігівського обласного центру контролю та профілактики хвороб **Олександр Бубирь**, який 9 січня провів інформаційно-просвітницьку зустріч з батьками учнів та педколективом Чернігівської загальноосвітньої школи №2.

Більше [ТУТ](#).

Світова практика.

Вакцинація проти сезонного грипу та COVID-19 в торговельних центрах, супермаркетах та магазинах буде доступна мешканцям регіону Блек Кантрі (Велика Британія).

Велика Британія

Особи з груп медичного ризику - люди віком понад 65 років, вагітні, люди з хронічними захворюваннями, люди, що проживають у закладах опіки та догляду, а також медичні працівники, що контактують з пацієнтами з інфекційними захворюваннями - протягом січня 2025 зможуть вакцинуватися проти сезонного грипу та COVID-19 в торговельних центрах, супермаркетах та магазинах в так званих мобільних клініках. На думку місцевих органів охорони здоров'я це спростить процедуру вакцинації для осіб, яким не доведеться заздалегідь записуватися на прийом.

Детально [тут](#).

Nota bene.

- Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: www.facebook.com/healthcareservice4people

- Національний Портал з Імунізації: vaccine.org.ua/

- Безоплатний доступ до платформи UpToDate. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України phc.org.ua/uptodate.

- Центр громадського здоров'я. Імунізація. www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/imunizaciya

- Усі випуски дайджесту «Вакцинація в Україні та світі» vaccine.org.ua/pro-vakczynacziyu/about-vaccination-library/#

0 800 60-20-19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

 **МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ**

**ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

**Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні**